

BİÇER GÜNER

Attorneys-at-Law

2025 YILI MAYIS AYI İÇTİHAT RAPORLAMASI

KARAR ÖZETLERİ

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Süresi Başvurucunun Karardan Fiilen Haberdar Olduğu Tespit Edilen Tarihten İtibaren İşlemeye Başlar

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru süresi, başvuru yollarının tüketildiği veya başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gündür. Anayasa Mahkemesi, bu öğrenmenin yalnızca gerekçeli kararın tebliği ile sınırlı olmadığını, dosyadan suret alınması, duruşma tutanaklarının incelenmesi ya da UYAP sistemi üzerinden kararın açılıp okunması gibi yollarla da gerçekleşebileceğini kabul etmektedir. Bu doğrultuda, bireysel başvuru süresi, başvurucunun karardan fiilen haberdar olduğu tespit edilen tarihten itibaren işlemeye başlar (AYM, *Cüneyt Hüdür*, B. No: 2021/15020, T. 27.11.2024, RG: 23.05.2025, 32908).

Sınai Mülkiyet İhlallerinde Tazminatlar Caydırıcı Olmalı, Ancak Aşırı Külfet Yaratmamalıdır

Marka hakkına tecavüz durumunda talep edilebilecek tazminat hesaplanırken, marka hakkını ihlal eden kişinin elde ettiği net kazanç esas alınabilir. Bu sayede yalnızca marka sahibinin uğradığı fiili zarar değil, aynı zamanda yoksun kaldığı kazanç da telafi edilmeye çalışılır. Bu düzenleme, sınai mülkiyet haklarının etkin şekilde korunması ve benzer ihlallerin önlenmesi için caydırıcılık amacı taşımakta olup kanun koyucunun takdir yetkisi kapsamında getirilmiştir. Dolayısıyla, bu tür tazminatlar mülkiyet hakkına orantısız bir müdahale olarak değerlendirilmemektedir (AYM, 2024/176 E., 2025/42 K., T. 11.02.2025, RG: 06.05.2025, 32892).

Tapu Sicilinin Hatalı Tutulmasından Doğan Zararların Telafisinde Aşırı Vekalet Ücreti Yüğü Mülkiyet Hakkını İhlal Eder

Tapu sicilinin hatalı tutulmasından kaynaklanan mülkiyet kaybının telafisine yönelik yargılamalarda, davacı aleyhine hükmedilen vekalet ücretinin orantısız bir düzeye ulaşarak tazminat miktarını anlamlı ölçüde azaltması, mülkiyet hakkına ölçüsüz bir müdahale oluşturur. Bu gibi durumlarda, kamu yararı ile bireysel mülkiyet hakkı arasında gözetilmesi gereken adil denge bozulmakta, mağdur birey lehine hükmedilen tazminat, yargılama giderleri nedeniyle anlamsız hale gelmektedir. Devletin tapu sicilini usulüne uygun biçimde tutma yükümlülüğünden doğan sorumluluğı, bireyin üzerinde aşırı bir külfet yaratacak şekilde yorumlanamaz. Tazminatın hesaplanmasında ve davaya bağı mali yüklerin belirlenmesinde, mülkiyet hakkının korunması temel esas olmalıdır (AYM, Hasan Durmuş, B.No: 2019/19126, T: 23.01.2025, RG: 21.05.2025, 32906).

Havale, Vedia ve Fikri Hak Davaları, Yalnızca Bir Tarafın Ticari İşletmesiyle İlgiliyse Ticari Dava Sayılır

Bir davanın ticari dava sayılması için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer alması ya da her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili bulunması gerekirken havale, vedia ve fikri haklara ilişkin davaların ticari nitelikte sayılması için yalnızca bir yanın ticari işletmesiyle ilgili olması yeterli kabul edilmiştir (Gaziantep BAM, 4. HD., 2025/884 E., 2025/1093 K., T. 30.04.2025).

Taraf Ehliyeti Ölümle Sona Erer, Ölenin Malvarlığına İlişkin Davalara Mirasçılarının Dahil Edilmesi Zorunludur

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca, gerçek kişiler yönünden hak ehliyeti ölümle sona erdiğinden, ölen kişi adına dava açılması veya dava sürdürülmesi mümkün değildir. Yalnız öleni ilgilendiren ve mirasçılara intikal etmeyen haklara ilişkin davalar, ölümle birlikte konusuz kalır. Buna karşılık, mirasçılara intikal eden malvarlığı haklarına ilişkin davalar ölüm nedeniyle konusuz hale gelmez, bu tür davalarda yargılamaya mirasçılar dahil edilerek devam edilmesi gerekir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ("HMK") 55. maddesi uyarınca, mirasçılar henüz mirası kabul veya reddetmemişse, yasal süre sonuna kadar yargılama ertelenir. Mirasçılar davaya dahil edilmeden hüküm kurulması, HMK m. 27 kapsamında güvence altına alınan hukuki dinlenilme hakkının ihlaline yol açar (*İstanbul BAM, 8. HD., 2025/885 E., 2025/651 K., T. 02.05.2025*).

Eser Sözleşmesinde Eksik ve Ayıplı İş Bedelinin Talep Edilebilmesi İçin Sözleşme Bedelinin Tamamının Ödenmiş Olması Gereklidir

Eser sözleşmesinde iş sahibinin, eksik veya ayıplı işler nedeniyle uğradığı müspet zararı talep edebilmesi, öncelikle sözleşme bedelinin tamamını yükleniciye ödediğini ispat etmesine bağlıdır. Sözleşme bedelinin kısmen veya tamamen ödenmemiş olması durumunda, eksik ve ayıplı iş bedeline ilişkin tazminat talebinde bulunulması mümkün değildir. Buna ek olarak, iş sahibi sözleşmeyi feshetmişse, artık müspet zarara yönelik talepler de ileri sürülemez (*Sakarya BAM, 5. HD., 2025/169 E., 2025/705 K., T. 02.05.2025*).

Şirketin Yeniden Tesciline (İhyasına) Yönelik Talepler Süreyle Sınırlı Değildir

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 547. maddesi uyarınca, tasfiyesi tamamlanarak sicilden terkin edilen bir şirketin ek tasfiye işlemlerinin yapılmasının zorunlu hale gelmesi durumunda mahkeme kararıyla yeniden tesciline karar verilebileceği kabul edilmektedir. Anılan madde kapsamında, şirketin yeniden tesciline ilişkin talepler bakımından herhangi bir zamanaşımı veya hak düşürücü süre öngörülmemiştir. Bu nedenle, ihya talepleri süre bakımından herhangi bir sınırlamaya tabi değildir (*İstanbul BAM, 12. HD., 2025/628 E., 2025/709 K., T. 02.05.2025*).

Adi Ortaklık İlişkisi, Tasfiye Tamamlanmadan Sona Ermiş Sayılamaz

Adi ortaklığın sona ermesi ile birlikte ortaklık tasfiye aşamasına girer. Ortaklar arasındaki hukuki bağ, tasfiye tamamlanmadan ortadan kalkmış kabul edilemez. Tasfiye ile ortaklık malvarlığının paraya çevrilmesi, borçların ödenmesi, sermayenin iadesi ve kar/zararın paylaşılması gibi işlemlerin tamamlanması gerekmektedir. Tasfiye, bu sürecin kanuni usulüne uygun olarak yürütülmesini sağlar. Öte yandan, ortaklığın tasfiyesine yönelik taşınmazların devri ile ilgili düzenlemenin resmi şekilde yapılması zorunlu değildir. Resmi şekilde düzenleme şartı, ancak tapuya kayıtlı bir taşınmazın mülkiyetinin katılım payı (sermaye) olarak ortaklığa konulması halinde aranmaktadır (*Ankara BAM, 24. HD., 2024/1896 E., 2025/884 K., T. 06.05.2025*).

Çek İstirdadı Davalarında İhtiyati Tedbirle Ödeme Engellenebilir

TTK'nın 792. maddesi uyarınca, çek istirdadı talebi senedin son hamiline yöneltilmelidir. Bu tür davalarda davacı, kıymetli evrak üzerinde doğrudan hak iddiasında bulunduğundan, istirdat davası menfi tespit davasından ayrılmaktadır. Bu kapsamda, çekin gerçek hak sahibi olduğunu ve senedin iradesi dışında elinden çıktığını ileri süren davacı, karşı tarafın senedi kötü niyetli veya ağır kusurlu olarak devraldığını yaklaşık ispat düzeyinde ortaya koyabildiği takdirde, çek bedelinin hamil alacaklıya ödenmesini engellemek amacıyla ihtiyati tedbir kararı verilebilmesi mümkündür (*Gaziantep BAM, 11. HD., 2025/388 E., 2025/717 K., T. 06.05.2025*).

Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Mirasçılıktan Bağımsız Kişisel Bir Taleptir

Destekten yoksun kalma tazminatı, ölüm nedeniyle doğrudan destek alan kişilerin uğradığı kişisel bir zarar olup mirasçılık sıfatına bağlı olmayan bağımsız bir taleptir. Bu zarar, murisin kusurundan etkilenmez çünkü zarar, ölüm sonucu destekten yoksun kalan kişiler üzerinde doğrudan oluşmuştur. Dolayısıyla, murisin kendi kusurlu davranışları bu tazminat hakkını ortadan kaldırmaz; zarar sigorta poliçesi kapsamında teminat dışında değilse, destekten yoksun kalan kişiler sigortacıdan tazminat talep edebilir (*Ankara BAM, 35. HD., 2024/448 E., 2025/635 K., T. 06.05.2025*).

Hatır Taşınması Sayılabilmesi İçin Karşılıksızlık Aranır

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 87. maddesi uyarınca, bir kimsenin hatır için karşılıksız taşınması veya aracın kendisine bu şekilde tahsis edilmesi halinde, işletenin sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Hatır taşınmasından söz edebilmek için, ölenin veya malul kalan kişinin karşılıksız taşınmış olması ve taşımanın taşınanın yararına olması gerekir. Aksi takdirde bu hukuki ilişki "hatır taşınması" olarak nitelendirilemez. Bu bakımdan hatır taşıma ilişkisinin değerlendirilmesinde, taşımanın kimin çıkar ve yararına olduğunun saptanması gerekir. Söz konusu yarar ekonomik olabileceği gibi, ortak toplumsal değerleri de ilgilendirebilir (*Ankara BAM, 35. HD., 2024/342 E., 2025/627 K. T. 06.05.2025*).

Sigortalı Malda Sınırlı Ayni Hak Sahibine Yeterli Teminat Gösterilmesi Halinde Tazminat Sigortalıya Ödenebilir

Sigortalı mal üzerinde sınırlı ayni hakkı bulunan alacaklı, sigorta tazminatı üzerinde öncelikli hak sahibi olmakla birlikte, sigorta tazminatının sigortalı malın eski hale getirilmesinde kullanılacak olması ve sınırlı ayni hak sahibinin hakkının korunması amacıyla yeterli güvence gösterilmesi halinde tazminat sigortalıya ödenebilecektir (*İstanbul BAM 17. HD, 2025/556 E., 2025/671 K., T. 08.05.2025*).

İhtiyati Haciz Kararında 10 Günlük Süre, Kararın UYAP Üzerinden E-imzayla Onaylandığı Tarihten Başlar

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 261/1. maddesinde yer alan *"ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde"* ifadesi, kararın yalnızca müzakere edilip karar numarası alınmasıyla değil, gerekçeli kararın UYAP sistemi üzerinden e-imza ile onaylanarak taraflar ve ilk derece mahkemesi tarafından görülebilir hale geldiği tarih itibarıyla yorumlanmalıdır. Zira müzakere tarihi itibarıyla henüz yazılı bir karar bulunmadığından, infazın talep edilmesi de mümkün değildir. Aksi kabul edildiği takdirde, karar henüz yazılmadığı için tarafların karar içeriğine ulaşması ve süresinde infaz talebinde bulunması fiilen imkansız hale gelecektir. Bu nedenle ihtiyati haciz kararlarında 10 günlük sürenin başlangıç tarihi, kararın UYAP sisteminde e-imza ile onaylandığı ve taraflarca görülebilir hale geldiği tarih olarak kabul edilmelidir (*İstanbul BAM, 45. HD., 2025/623 E., 2025/517 K., T. 07.05.2025*).

İletişim

Can Güner
Kurucu Ortak
can.guner@bicerguner.com

Elif Şatır
Kıdemli Avukat
elif.satir@bicerguner.com

İrem Efe
Avukat
irem.efebicerguner.com

Bengisu Şahmo
Yaz Stajyeri
summerintern1@bicerguner.com

Tuğçe Taştan
Yaz Stajyeri
summerintern2@bicerguner.com

BİÇER GÜNER

Attorneys-at-Law